

Ihishurwa rya Yesu Kristo — Nimeru ya Cumi n'ine

Ikimenyetso cya Karindwi

Jeff Pippenger

2023-11-11

Intambara y'igeragezwa y'abamarayika, yatangiranye na Lusiferi mu ijuru rya gatatu rivugwa mu Ibyahishuwe igice cya cumi na kabiri, ishushanya intambara y'igeragezwa y'abantu n'abamarayika, irangirira mu ijuru rya mbere. Igihe Satani n'abamarayika be birukanwaga mu ijuru rya gatatu, Satani yafunguye urundi rugamba mu ngobyi ya Edeni. Nk'uko byari bimeze mu ntambara yo mu ijuru rya gatatu hamwe na Lusiferi, Imana na yo yashyizeho igihe cy'igeragezwa ku bantu. Intambara yo mu ijuru rya mbere itangira mu buryo busesuye igihe itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba, igereranya iherezo ry'igihe cy'igeragezwa ku bantu.

Mu Byahishuwe igice cya cumi na kabiri n'icya cumi na gatatu hagaragazwa ikiyoka, inyamaswa n'umuhanuzi w'ibinyoma. Ubusanzwe, izo mbaraga uko ari eshatu zifatwa nk'izigereranya mbere na mbere amateka ya kera y'izo mbaraga uko ari eshatu; ariko Yohana yabwiwe kwandika “ibizabaho,” kandi igitabo cyose cy'Ibyahishuwe kivuga iby’“iminsi y'imperuka,” ni cyo gituma dukoresha ihame rya Bibiliya rivuga ko iherezo rigaragazwa n'intangiriro, maze tugashyira mu bikorwa ibimenyetso byo mu Byahishuwe nk'ukuri kw'iki gihe, atari uk'ukw'igihe cyahise.

Satani yagaragajwe, haba mu ntambara yatangije mu ijuru rya gatatu, no mu rugamba rwa mbere yazaniye abantu mu ngobyi ya Edeni, nk'uwakoresheje “hipinozi” kugira ngo ageze ku bo yavuganaga ubutumwa bwe bwononekaye, bityo asohoze intambara ye.

“Satani yagerageje Adamu wa mbere muri Edeni, kandi Adamu ajya impaka n'umwanzi, bityo amuhesha akarusho. Satani yakoresheje imbaraga ze zo kunesha intekerezo kuri Adamu na Eva, kandi izo mbaraga yashatse no kuzikoresha kuri Kristo. Ariko, ijambo ry'Ibyanditswe rimaze kuvugwa, Satani yamenye ko adafite uburyo ubwo ari bwo bwose bwo kunesha.

“Abagabo n'abagore ntibagomba kwiga ubumenyi bwo gufata mpiri ibitekerezo by'ababana na bo. Ubu ni bwo bumenyi Satani yigisha. Tugomba kurwanya ikintu cyose cy'ubwo bwoko. Ntitugomba kwivanga mu bumatirizi no mu bumenyi bwo gusinziriza abantu—ubumenyi bw'uwo watakaje umwanya we wa mbere kandi akirukanwa mu bikari byo mu ijuru.” Mind, Character and Personality, 713.

“Ubumenyi Satani yigisha” bwatunganyijwe ku rugero rwo hejuru n'abacuruzi b'isi yose, kandi bushyirwa mu bikorwa binyuze ku “muyoboro mugari ndengamakuru” mu “minsi y'imperuka.” Satani ni we se w'ibinyoma, kandi ibihangange by'itangamakuru ntibyamamaza ibinyoma gusa, ahubwo binayungurura ukuri, bikurikirana abo bifata nk'abahakanyi, kandi bikoresha uburyo buhanitse cyane kurusha ubundi bwose bwo kunoza abantu mu mitekerereze bwigeze gukoreshwa mu mateka y'isi. Intambara yatangiriye mu ijuru rya gatatu ishimangira iyi miterere y'intambara ya Satani, kugira ngo abizerwa bazaba bariho igihe intambara yo mu ijuru rya mbere izaba itangiye

baburirwe mbere n'ubumenyi bwabanje. Iyo dusobanukiwe ko ikigo kiyobora umuyoboro mpuzamasano w'isi yose, n'“umuyoboro mugari ndengamakuru,” gicungwa kandi kigenzurwa muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika, tubona icyo bisobanura ko Leta Zunze Ubumwe za Amerika, ihamagara umuriro ngo umanuke uvuye mu ijuru kandi ikabeshya isi yose. “Umuriro” mu gitabo cy'Ibyahishuwe ushushanya ubutumwa.

Ikimenyetso kivugwa mu Byahishuwe igice cya cumi na gatatu, umurongo wa cumi na gatatu, gikomoka ku ntambara yabereye ku musozi wa Karumeli aho abahanuzi ba Bali n'abahanuzi b'Ashera bananiwe guhamagaza umuriro ngo umanuke uvuye mu ijuru kugira ngo hemezwe ko Bali na Asitaroti ari imana z'ukuri. Bali, kubera ko yari ikigirwamana gabo, na Asitaroti ikigirwamana gore, bihagarariye ishusho ya ya nyamaswa, ari yo ihuriro ritagatifu ry'itorero na leta. Abo ni bo bahanuzi ba Yezebeli, wari mu mubano utagatifu na Ahabu. Abo bahamya babiri b'ubuhanuzi b'ishusho ya ya nyamaswa mu nkuru yo ku Musozi wa Karumeli, bagaragaza uruhare rwa Leta Zunze Ubumwe za Amerika mu kubanza kurema ishusho ya gahunda y'ubupapa muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika, hanyuma nyuma yaho no mu isi. “Umuriro” wabaye kuri Karumeli wagombaga kuba igihamya cy'uwari Imana y'ukuri koko. Wagereranyaga ihishurwa rivuye mu ijuru rigaragaza Imana y'ukuri, kandi icyo kibazo ni na cyo kiriho igihe Leta Zunze Ubumwe za Amerika zimanura umuriro uvuye mu ijuru.

Mu gitabo cya Yesaya, Imana ivuga iherezo uherye mu ntangiriro, ibwira ahantu nyir'izina h'Umusozi Karumeli wa kera, kandi ikabwira n'aho hantu h'ubuhanuzi hagaragazwa igihe Leta Zunze Ubumwe z'Amerika zimanura umuriro uvuye mu ijuru.

“Nimutange ikirego cyanyu,” ni ko Uwiteka avuga; “mushyire ahagaragara ingingo zanyu zikomeye,” ni ko Umwami wa Yakobo avuga. “Nibizane maze bitwereke ibizaba; nibitwereke ibyabanje kuba, icyo ari cyo, kugira ngo tubitekerezeho, tumenye n'iherezo ryabyo; cyangwa mutubarire ibintu bizaza. Mwerekane ibintu bizabaho hanyuma y'ibi, kugira ngo tumenye yuko muri imana; koko nimukore ibyiza cyangwa mukore ibibi, kugira ngo dutangare kandi tubirebere hamwe. Dore, muri ubusa, kandi umurimo wanyu ni ubusa; ubaramya ni ikizira. Nazamuye umwe uturutse i ruhande rw'amajyaruguru, kandi azaza; azaturuka aho izuba rirasa, yambaze izina ryanjye; kandi azasatira abatware nk'ukandagira urwondo, kandi nk'uko umubumbyi akandagira ibumba. Ni nde wabivuze uherye mbere na mbere, kugira ngo tubimenye? kandi kera, kugira ngo tuvuge tuti, 'Arakiranuka'? koko nta n'umwe ubyerekana; koko nta n'umwe ubitangaza; koko nta n'umwe wumva amagambo zanyu. Uwa mbere azabwira Siyoni ati, 'Dore, dore bo'; kandi i Yerusalemu nzahaha uzana ubutumwa bwiza.”
Yesaya 41:21–27.

Mu ntambara yo mu ijuru rya mbere itangira igihe itegeko ryo ku Cyumweru rigiye vuba gushyirwaho, Leta Zunze Ubumwe z'Amerika, kimwe na Satani ubwe, bazemererwa “kugaragaza” “ikirego” cyabo, kandi bazamanura umuriro uvuye mu ijuru mu gushaka kugaragaza ko imana ya Yezebeli ari yo Mana y'ukuri. Isi izahatirwa kwemera ikimenyetso cy'umunsi wo kuramya w'iyo mana. Umuriro umanurwa uvuye mu ijuru, unyuzwa mu “mihanda migari y'amakuru ndengamipaka” ugere ku bantu bose, ni umurimo w'“ubusa,” kandi uwihitiramo ubutumwa butambutswa muri uwo muyoboro ni “ikizira.”

Muri iyo ntambara, abihumbi ijana na mirongo ine na bine, hanyuma na bo imbaga y’abantu benshi, bazaba abahamya b’Imana mu mpaka zerekeye uwari Imana y’ukuri. Ubutumwa butangwa n’impande zombi z’intambara bugaragazwa nk’“umuriro.” Amahanga yose azateranirizwa hamwe kugira ngo hamenyekane uwari Imana y’ukuri, kandi hazabaho ibyiciro bibiri by’abahamya kugira ngo “ukuri” gushikweho.

Amahanga yose naremeranirwe hamwe, kandi amoko akoranirizwe hamwe: ni nde muri bo wabasha gutangaza ibi, akaduhamiriza n’ibya kera? Bazane abahamya babo, kugira ngo batsindishirizwe; cyangwa nibumve, maze bavuge bati: Ni ukuri. Muri abahamya banjye, ni ko Uwiteka avuga, kandi muri umugaragu wanjye natoranije: kugira ngo mumenye munyizere, kandi musobanukirwe yuko ndi we: mbere yanjye nta mana yigeze kubumbwa, kandi nta n’izamperuka. Jyewe, ni jye Uwiteka; kandi uretse jye nta Mukiza ubaho. Narabivuze, ndakiza, kandi ndabihishura, igihe nta mana y’umunyamahanga yari muri mwe: ni cyo gituma muri abahamya banjye, ni ko Uwiteka avuga, yuko ndi Imana. Yesaya 43:9–12.

Ukugaragara kwa nyuma kwa Umusozi Karumeli, gufite abagabo bo guhamya ba Satani n’abagabo bo guhamya b’Imana. icyerekana kigamije kugaragaza uwari Imana y’ukuri, ariko se abahamya bizerwa b’Imana bagomba guhamya iki?

Uku ni ko Uwiteka, Umwami wa Isirayeli n’Umucunguzi wayo, Uwiteka Nyiringabo ati: Ni jye wa Mbere, kandi ni jye wa Nyuma; kandi uretse jye nta Mana iriho. Kandi ni nde, nk’uwari jye, wabasha guhamagara, akabivuga, kandi akabitunganya imbere yanjye, uhereye igihe nashyiragaho abantu ba kera? Kandi ibyenda kuza n’ibizaza, nibabibamenyeshe. Ntimutinye kandi ntimukuke imitima: mbese sinabibabwiye uhereye icyo gihe, kandi sinabibahishuriye? Mwebwe ubwanyu muri abagabo bo kumpamya. Mbese hari indi mana iriho uretse jye? Yego, nta yindi Mana iriho; nta n’imwe nzi. Ababaza igishushanyo kibajwe bose ni ubusa; kandi ibyiza byabo bibashimisha ntacyo bizabamarira; kandi bo ubwabo ni bo bagabo bo kubihamya; ntibabona kandi ntibazi, kugira ngo bakorwe n’isoni. Yesaya 44:6–9.

Abizerwa bo mu guhangana kwa nyuma ku Musozi Karumeli bagomba guhamya ukuri yuko Imana ari Yo Itangiriro n’Iherezo. Ni Yo Mana “yashyizeho abantu ba kera,” kugira ngo yerekane “ibizaza.” Abahamya b’Imana bagomba kwamamaza Iyahishuwe bya Yesu Kristo byafunguweho ikimenyetso mbere gato y’intambara ya nyuma yo ku Musozi Karumeli.

Ubutumwa bwa Satani bwo ku Musozi wa Karumeli bushushanywa nk’umuriro umanuka uvuye mu ijuru.

Kandi akora ibitangaza bikomeye, kugeza aho amanura umuriro uvuye mu ijuru ukaza ku isi imbere y’abantu, Iyahishuwe 13:13.

Uwo murongo urasobanura ibitangaza Leta Zunze Ubumwe z’Amerika ikora ikoresheje siyansi ya none y’ihipunozi ihabwa abantu binyuze kuri “super highway y’amakuru.” Ariko kandi uwo murongo uravuga no ku kugaragara kwa Satani ubwe igihe yigira nka Kristo.

“Marayika wifatanya mu gutangaza ubutumwa bwa marayika wa gatatu agomba kumurikisha isi yose ubwiza bwe. Aha hahanuwe umurimo uzakwira isi yose kandi ufite imbaraga zidasanzwe. Umuhati w’ukuza kwa Kristo wo mu 1840–44 wari uguhishurwa kw’icyubahiro

kw'imbaraga z'Imana; ubutumwa bwa marayika wa mbere bwagejewe kuri buri kigo cy'ubumisiyoneri cyo mu isi, kandi mu bihugu bimwe habayeho ukwiyumvamo iby'iyobokamana gukomeye kurusha ibindi byigeze kugaragara mu gihugu icyo ari cyo cyose uhereye ku Ivugurura ryo mu kinyejana cya cumi na gatandatu; ariko ibyo bizasumbywa n'umuhati ukomeye uzaba muni y'umuburo wa nyuma wa marayika wa gatatu."

"Igikorwa kizasa n'icyo ku Muni wa Pentekote. Nk'uko 'imvura y'umuhindo' yatanzwe, mu isukwa rya Mwuka Wera mu itangiriro ry'ubutumwa bwiza, kugira ngo imbuto y'igicro imere, ni ko 'imvura y'itumba' na yo izatangwa ku iherezo ryabwo kugira ngo isarura rihishwe. 'Ni bwo tuzamenya nituramuka dukomeje kumenya Uwiteka: kuza kwe guteguwe nk'umuseke; kandi azatugeraho nk'imvura, nk'imvura y'itumba n'iy'umuhindo igwa ku isi.' Hoseya 6:3. 'Nuko mwa bana ba Siyoni mwe, nimwishime kandi munezererwe mu Uwiteka Imana yanyu; kuko yabahaye imvura y'umuhindo mu rugero rukwiriye, kandi azabamanurira imvura, ari yo mvura y'umuhindo n'imvura y'itumba.' Yoweli 2:23. 'Mu minsi y'imperuka, ni ko Imana ivuga, nzabasukaho Mwuka wanjye ku bantu bose.' 'Kandi umuntu wese uzambaza izina ry'Umwami azakizwa.' Ibyakozwe n'Intumwa 2:17, 21."

"Umurimo ukomeye w'ubutumwa bwiza ntuzarangira ugaragaje imbaraga z'Imana ku rugero ruri muni y'urwaranze itangizwa ryabwo. Ubuhanuzi kwasohoye mu gusukwa kw'imvura y'umuhindo wa mbere mu itangira ry'ubutumwa bwiza buzongera gusohora mu mvura y'umuhindo wa nyuma mu iherezo ryabwo. Aha ni ho hari 'ibihe byo kuruhura' intumwa Petero yategerezaga ubwo yavugaga iti: 'Nuko nimwihane muhindukire, kugira ngo ibyaha byanyu bisibanganywe, kugira ngo ibihe byo kuruhura bizaturuke imbere y'Umwami Imana; kandi azabatumire Yesu.' Ibyakozwe n'Intumwa 3:19, 20."

"Abagaragu b'Imana, mu maso habo harabagirana kandi hakamurikwa no kwiyegurira kwera, bazihutira kuva ahantu hamwe bajya ahandi kwamamaza ubutumwa buva mu ijuru. Binyuze mu majwi ibihumbi, hirya no hino ku isi yose, umuburo uzatangwa. Ibitangaza bizakorwa, abarwayi bazakizwa, kandi ibimenyetso n'ibitangaza bizaherekeza abizera. Satani na we arakora, akoresheje ibitangaza by'ubushukanyi, ndetse akamanura umuriro uva mu ijuru abantu babireba. Ibyahishuwe 13:13. Uko ni ko abatuye isi bazagezwa aho bafata icyemezo cyabo." The Great Controversy, 611, 612.

Nituragera igihe Satani azamanurira umuriro avuye mu ijuru, "abatuye isi bazagezwa aho bahagarara bagafata icyemezo." Muri icyo gihe, abahamya b'Imana "bazihuta bava ahantu hamwe bajya ahandi bamamaza ubutumwa buvuye mu ijuru. Binyuze mu majwi y'ibihumbi, ku isi yose, imiburo izatangwa." Umurimo abahamya b'Imana bazasohozwa "uzaba umeze nk'uwo ku Muni wa Pentekote," ubwo "umumarayika wifatanya no gutangaza ubutumwa bw'umumarayika wa gatatu agomba kumurikisha isi yose ubwiza bwe." Kuri Pentekote, umuriro wari ikimenyetso cyo gusukwa kwa Mwuka Wera, kandi umuriro ni na wo kimenyetso cyo gusukwa k'umwuka w'umwanda wa Satani.

Nyuma y'uko Yohana agaragaje abantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine hamwe n'imbaga y'abantu benshi mu Ibyahishuwe igice cya karindwi, abona gufungurwa kw'ikimenyetso cya karindwi kandi cya nyuma. Ikimenyetso cya nyuma, ari cyo cya karindwi, gishushanya gukurwaho

ikimenyetso kw'Ibyahishuwe bya Yesu Kristo, kandi ni bwo buhanuzi bwonyine bwo mu gitabo cy'Ibyahishuwe bwari bugomba gukurwaho ikimenyetso mbere gato y'uko igihe cy'imbabazi kirangira. Ikimenyetso cya karindwi, inkuba ndwi, n'Ibyahishuwe bya Yesu Kristo, byose ni ibimenyetso by'ukuri kumwe, guhishurwa mbere gato y'uko igihe cy'imbabazi kirangira. Ibyahishuwe bya Yesu Kristo bishimangira imico ya Kristo n'imbaraga ze zo kurema nk'Uw'itangiriro n'Uw'imperuka. Inkuba ndwi zigaragaza amateka arimo abo bantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine bashyirwaho ikimenyetso, kandi ikimenyetso cya karindwi kigaragaza isukwa rya Mwuka Muziranenge muri ayo mateka igihe abagabo babiri b'abahamya bazurwa kandi bakakira imbaraga zo kurema z'"ukuri" kw'Imana, gutangwa kuvuye kuri Data, kukagera ku Mwana, kuri Gaburiyeli, ku muhanuzi, kukagera kuri abo bahitamo gusoma, kumva no gukomeza imbaraga zirurimo.

Nuko amaze kumena ikimenyetso cya karindwi, habaho ituze mu ijuru nk'iry'igihe kingana n'igice cy'isaha. Nuko mbona abamarayika barindwi bahagaze imbere y'Imana; bahabwa impanda ndwi. Undi mumarayika aza ahagarara ku gicaniro, afite icyotezo cya zahabu; ahabwa imibavu myinshi, kugira ngo ayitambirane n'amasengesho y'abera bese ku gicaniro cya zahabu cyari imbere y'intebe y'ubwami. Umwotsi w'imibavu wazamukanye n'amasengesho y'abera uva mu kuboko k'umumarayika ujya imbere y'Imana. Nuko umumarayika afata cya cyotezo, akuzuzwa umuriro uvuye ku gicaniro, awujugunya mu isi; maze habaho amajwi, n'inkuba, n'imirabyo, n'umutingito. Ibyahishuwe 8:1-5.

Muri iyo mirongo havugwamo ko "abamarayika barindwi" "bahagaze imbere y'Imana" bafite "inzamba ndwi." Abo bamarayika b'inzamba ndwi basanzwe basobanurwa neza nk'abagereranya imanza z'Imana zaciriwe Roma kubera guhatira kuramya ku Cyumweru. Roma ya gipagani, ku butegetsi bwa Konstantino, yashyizeho itegeko rya mbere ryerekeye ku Cyumweru mu mwaka wa 321, kandi mu mwaka wa 330 ubwami bwe bwari bumaze kugabanywamo uburasirazuba n'uburengerazuba. Uhereye aho, inzamba enye za mbere zatangiye kuvuza, kandi zagereranyaga imbaraga z'amateka zarekuwe ku ngoma ye, maze mu mwaka wa 476 zisiga umujyi wa Roma utazongera na rimwe kugira undi mutegetsi w'Umuruma uwutegeka, uwo mujyi wari ikimenyetso cy'imbaraga n'icyubahiro bya Roma. Igihe ubupapa bwashyiragaho itegeko ryerekeye ku Cyumweru mu Nama y'i Orleans mu mwaka wa 538, Mohammed yarahagurutswe kugira ngo azane urubanza ku itorero ry'Abaroma, nk'uko byagereranyijwe n'inzamba ya gatanu n'iya gatandatu, na zo zikaba zari ishyano rya mbere n'irya kabiri, kandi zagereranyaga Ubuyisilamu. N'ubwo uko gusobanukirwa kwa gakondo kw'izo nzamba ari ko, zirasobanurwa muri uwo murongo aho zigaragazwa mu Byahishuwe 9 nk'"ibyago."

Abandi bantu batishwe n'ibi byorezo na bo ntibihannye imirimo y'amaboko yabo, ngo bareke gusenga abadayimoni n'ibigirwamana by'izahabu n'ifeza n'umuringa n'amabuye n'ibiti, bidashobora kureba, cyangwa kumva, cyangwa kugenda. Kandi ntibihannye ubwicanyi bwabo, cyangwa uburozi bwabo, cyangwa ubusambanyi bwabo, cyangwa ubujura bwabo. Ibyahishuwe 9:20, 21.

Isohozwa ritunganye kandi rya nyuma ry'amakondera arindwi ni ibyago birindwi bya nyuma byo mu Ibyahishuwe igice cya cumi na gatandatu. Ndetse no kureba byoroheje ibiranga ubuhanuzi

bw'amakondera arindwi yo mu Ibyahishuwe igice cya cyenda byerekana ko afite ibiranga bihujye n'iby'ibyago birindwi bya nyuma. Gufungurwa kw'ikimenyetso cya karindwi kuba mu mateka igihe igihe cy'igeragezwa kuri hafi kurangira kandi umujinya w'Imana, nk'uko ushushanywa n'ibyago birindwi bya nyuma, uri hafi gusukwa.

Igihe Kristo, nk'Intare yo mu muryango wa Yuda, "yafunguraga ikimenyetso cya karindwi," umumarayika araza ahagarara ku gicaniro, afite icyotero cya zahabu; ahabwa imibavu myinshi, kugira ngo ayitambire hamwe n'amasengesho y'abera bese ku gicaniro cya zahabu cyari imbere y'intebe y'ubwami. Kandi umwotsi w'imibavu, wazamukanaga n'amasengesho y'abera, uzamuka ujya imbere y'Imana uvuye mu kuboko k'umumarayika." Isukwa rya Mwuka Wera kuri Pentekote ryabanje kubanzirizwa n'isengesho ry'ubumwe ry'abizera bari bateraniye i Yerusalemu.

"Ububutse bw'ubumana nyakuri muri twe ni bwo bukene bukomeye kurusha ubundi kandi bwihutirwa kurusha ubundi bwo. Kubushaka ni byo byagombye kuba umurimo wacu wa mbere. Hagomba kubaho umuhati ukomeye wo guhabwa umugisha w'Umwami, atari uko Imana idashaka kuduha umugisha Wayo, ahubwo ni uko tutiteguye kuwakira. Data wo mu ijuru arushaho kwifuzaga guha Umwuka Wera We abamusaba kuruta uko ababyeyi bo ku isi bifuzaga guha abana babo impano nziza. Ariko ni umurimo wacu, binyuze mu kwatura ibyaha, kwicisha bugufi, kwihana, no gusenga dushikanye, kuzaza ibisabwa Imana yasezeranyijeho kuduha umugisha Wayo. Ububutse bushobora gutegerezwa gusa nk'igisubizo cy'amasengesho." Selected Messages, book 1, 121.

Gufungura ikimenyetso cya karindwi kugaragaza ishyirwaho ry'ikimenyetso ku bihumbi ijana na mirongo ine na bine. Iryo shyirwaho ry'ikimenyetso ritangizwa n'isengesho, ariko si igikorwa cy'isengesho gusa, ahubwo ni isengesho ryihariye. Iryo sengesho ryihariye rigaragazwa mu gitabo cya Daniyeli, ari na cyo, byanze bikunze, igitabo cy'Ibyahishuwe.

Yohana mu Ibyahishuwe na Daniyeli mu gitabo cye, bagereranya ibihumbi ijana na mirongo ine na bine mu "minsi y'imperuka." Mu "minsi y'imperuka," abazaba abagabo bo guhamya b'Imana mu gihe cy'intambara yo mu ijuru rya mbere bazahamya ubuhanuzi bwafunguwe mbere gato y'uko igihe cy'imbabazi gifungwa. Ibyo bigereranywa nk'ikimenyetso cya karindwi mu mirongo turimo gusuzuma ubu. Amasengesho azanwa ku mumarayika ufite "icyotero cya zahabu" agereranywa n'isengesho rya Daniyeli ryo mu gice cya cyenda cy'igitabo cye. Iryo sengesho ni isengesho ryihariye, ryari ryaragarajwe na Mose rifitanye isano n'ubuhanuzi bwa "bihe birindwi." Iryo sengesho rifite impande ebyiri, kandi Daniyeli ashya imvugiro y'iryo sengesho rye rifite impande ebyiri mu mvugo za "umuvumo" na "indahiro" bya Mose. Ibitabo bya Daniyeli n'Ibyahishuwe ni igitabo kimwe, kandi imirongo imwe y'ubuhanuzi iri mu gitabo cya Daniyeli yongeye gufatwa mu gitabo cy'Ibyahishuwe.

Isengesho rizana isukwa ry'umurimo wera mu murimo wa marayika ukomeye wo mu Ibyahishuwe cumi n'umunani, ni isengesho rya Daniyeli ry'"ibihe birindwi." Ni ryo sengesho ryamanuye marayika Gaburiyeli ava mu ijuru kugira ngo asobanurire Daniyeli ubuhanuzi. Ku musozo w'isengesho rye, rikubiyemo imirongo makumyabiri ya mbere ya Daniyeli icyenda, Gaburiyeli yaramanutse ahagana igihe cy'ituro rya nimugoroba. Amasengesho azamuka marayika ufite icyotero cya zahabu yakira, ni amasengesho azamuka izuba riranga, mu mugoroba w'"iminsi

y'imperuka.”

Nuko nkiri kuvuga, no gusenga, no kwatura icyaha cyanjye n'icyaha cy'ubwoko bwanjye bw'Abisirayeli, no gushyira kwinginga kwanjye imbere y'Uwiteka Imana yanjye ku bw'umusozi wera w'Imana yanjye; koko, nkiri kuvuga mu isengesho, wa mugabo Gaburiyeli, uwo nari narabonye mu iyerekwa mbere na mbere, yatumwe kuza yihuta cyane, ankora ho mu gihe cy'igitambo cya nimugoroba. Daniel 9:20, 21.

Isengesho rya Daniyeli ryari ukwatura kutari ibyaha bye gusa, ahubwo n'ibyaha by'ubwoko bw'Imana. Isengesho rye ni icyitegererezo cy'isengesho ryo kwihana rifitanye isano na “bihe birindwi” byo mu Balewi makumyabiri na gatandatu.

Kandi abazaba basigayeho bazagoyagoyera mu bugome bwabo bari mu bihugu by'abanzi banyu; kandi no mu bugome bwa ba sekuruza babo bazagoyagoyerana na bo. Nibaramuka bemeye ubugome bwabo n'ubugome bwa ba sekuruza babo, hamwe no kugomera kwabo bangomeye, kandi ko na bo bagendanye nanjye inzira y'ubugome; kandi ko nanjye nagendanye na bo inzira y'ubugome, nkabajyana mu gihugu cy'abanzi babo; niba rero imitima yabo itakebwe iciye bugufi, maze bakemera igihano cy'ubugome bwabo: ni bwo nzibuka isezerano ryanjye na Yakobo, kandi n'isezerano ryanjye na Isaka, kandi n'isezerano ryanjye na Aburahamu nzaryibuka; kandi nzibuka n'icyo gihugu. Abalewi 26:39–42.

Nyuma y'uko Mose ashya ahagaragara igihano kijyanye n'izo “ncuro ndwi,” yita “gutongana kw'isezerano” ry'Imana, agaragaza icyo ubwoko bw'Imana bugomba gukora igihe n'igihe buzamenyera ko buri mu bubata mu gihugu cy'umwanzi, nk'uko Daniyeli yari ameze. Byari bikenewe ko, nk'uko Daniyeli yabigaragaje, batura ibyaha byabo, kandi n'ibyaha bya ba sekuruza babo.

Iyo sengesho yihariye niturwa n'abahamariwe kuba bamwe mu bihumbi ijana na mirongo ine na bine, marayika ufite icyotero cya zahabu azafata “icyotero, kandi” acyuzuze “umuriro wo ku gicaniro, awujugunye mu isi: maze habaho amajwi, n'inkuba, n'imirabyo, n'igishyitsi cy'isi.” Uwo muriro wera ugereranya ubutumwa bw’“ukuri,” butandukanye n'ubutumwa bw'impimbano bw’“umuriro” Leta Zunze Ubumwe za Amerika na Satani bamanura buvuye mu ijuru, uba mu gihe cy’“igishyitsi cy'isi,” ari ryo tegeko ryo ku cyumweru.

Mu gitabo cya Zekariya, tubwirwa ko Zerubabeli yashyizeho urufatiro n'ibuye risoza inyubako by'urusengero, mu mateka yo kongera kubaka urusengero na Yerusalemu nyuma yo kugaruka mu bunyage Daniyeli yari yarabereyemo.

Nuko aransubiza arambwira ati: Iri ni ryo jambo ry'Uwiteka kuri Zerubabeli, rivuga riti: Si ku bushobozi, kandi si ku mbaraga, ahubwo ni ku Mwuka wanjye, ni ko Uwiteka Nyiringabo avuga. Uri nde wa musozi munini? Imbere ya Zerubabeli uzahinduka ikibaya; kandi azazana ibuye rikuru ryo ku mutwe waryo, bahamiriza urusaku bavuga bati: Ubuntu, ubuntu kuri ryo. Nuko kandi ijambo ry'Uwiteka ringeraho riti: Amaboko ya Zerubabeli ni yo yashyizeho urufatiro rw'iyi nzu; amaboko ye ni yo na yo azayirangiza; maze uzamenya yuko Uwiteka Nyiringabo ari we wantumye kuri mwe. Kuko ni nde wasuzuguye umunsi w'ibintu bito? Kuko bazanzezerwa, bakabona urusenyi mu kuboko kwa Zerubabeli hamwe na ba bandi barindwi;

abo ni amaso y'Uwiteka, yiruka hirya no hino mu isi yose. Zekariya 4:6–10.

Zerubabeli bisobanura “urubyaro rwa Babuloni”, kandi ni ikimenyetso cy’ubutumwa bw’umumarayika wa kabiri, bwo iyo buhujwe n’ubutumwa bwo Gutaka kwa Saa sita z’ijoro, bushyira “urufatiro” mu rugendo rwa mbere rw’Abadiventisime. Zerubabeli kandi ahagarariye isubirwamo ry’ubutumwa bw’umumarayika wa kabiri mu rugendo rwa nyuma rw’Abadiventisime, mu murimo wa Future for America, igihe “ibuye rikuru risoza” rishyirwaho.

Isi yishimiye abo batangabuhamya babiri bari bariciwe mu kibaya cy’amagufwa yumye, mu muhanda witwa “amakuru anyura ku muhanda mugari wa murandasi.” Igihe abo batangabuhamya babiri bongeye guhabwa ubugingo, isi yagize ubwoba, maze ijuru ririshima. Zekariya, kimwe n’abahanuzi bose, aragaragaza “iminsi y’imperuka” igihe ubwoko bw’Imana bushima. Zekariya atumenyesha ko bishimira izuka ry’abo batangabuhamya babiri, igihe babona “abo barindwi.” “Abo barindwi” ni ryo jambo rimwe ry’Igiheburayo ryahinduwemo ngo “inshuro ndwi” mu gitabo cy’Abalewi makumyabiri na gatandatu. Igikorwa cya marayika wa mbere cyashyizeho ibuye ry’urufatiro rw’izo nshuro ndwi za Mose, kandi uko “ukuri” ni na ko kuzaba ibuye ryo ku mutwe w’imfuruka ry’igikorwa cya marayika wa gatatu, n’ubwo kwaranze kwangwa mu mwaka wa 1863.

Iyo imenyekanye kandi ikuzuzwa, kandi igashyirwa mu bikorwa hifashishijwe isengesho rikwiye ry’impande ebyiri, umuriro w’ukuri uzajugunywa ku isi, nk’uko byagenze kuri Pentekote.

Tuzakomeza gusuzuma ifungurwa ry’ikimenyetso cya karindwi mu nyandiko ikurikira.